Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV — Reus Dimecres 9 d' Agost de 1899 — Núm. 3.335

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.

En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.

No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 1

En provincias trimestre. . . . . » 3'50

Extranger y Ultramar . . . . . » 7

Anuncis, á preus convencionals.

Farmacia Serra

Oberta tota la nit

12 ANYS de continuadas curacions y d' una aceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l **XAROP SERRA** es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sía tota classe de. . . . . TOS

La que paga més contribució de la provincia.

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS

LAUSSANNE

Dipósit exclussiu á Reus

D. ANTON SERRA (farmacéutich)

Arrabal Santa Anna, 80.

LINFA

	Ptas.
Tubo pera 2 ó 3 vacunas.	1'00
Tubo pera 8 á 10 vacunas.	1'50
Tubo pera 20 á 25 vacunas.	3'00
Estoig ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas.	4'00

PULPA

	Ptas.
Placas pera 3 á 4 vacunas.	1'50
Placas pera 6 á 8 vacunas.	3'00
Frascos pera 25 vacunas.	8'00
Frascos pera 50 vacunas.	15'00

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motrís ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho solicitin.

Los Motors de corrent continua á la vegada que extraordinarias condicions d' economonía en lo *cost de compra y consum*, reuneixen las de *marxa silenciosa*, gran llimpiesa, espay redubit y facilíssim maneig, ventatjas difícils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian á voluntat, las velocitats mínima á máxima.

Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos sían necessaris.

Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

Secció doctrinal

Bon cop de fals

No som barcelonins ni tením res que veure ab los fets ocorreguts á Barcelona ab motiu de la estada en dita ciutat de la escuadra francesa.

Pero som catalanistas, y encara que no ho fossem, som catalans, y ab aixó n' hi ha prou pera sentirnos ofesos en nostra honra y en nostra dignitat pels insults y pels menyspreus que en lo Parlament espanyol s' han dirigit á nosaltres y á la nostra terra, sense que cap diputat catalá, cap dels que 's diuhen representants de Catalunya, haja sapigut retornarlos escupintlos al rostre del desvergonyit que tant s' ha permés.

Autoritats, prelats de la Iglesia, corporacions, classes socials y colectivitats políticas legalment constituhidas, han sigut atropellats per la baba verinosa de polítichs d' ofici, de gent sense conciencia y sense principis, que tenen l' audacia de parlar de pátria y de patriotisme en los moments precisos en que l' Estat espanyol, per ells empobrit y deshonrat, está fent los últims badalls y á son entorn volejan ja 'ls corps famolenchs, esmolant las urpas pera fer presa en sas carns, com si sentissen farúm de mort.

¿No n' ha rebut prou d' agravis Catalunya, pera que aquesta gentussa haja d' inferírneli de novells? ¿No 'n té prou de motius de descontent pera que hagin d' afegírsenhi d' altres? ¿No son prou los sufriments pera que hagin de congriarse sobre d' ella las iras dels que disposan del poder?

Perque som catalanistas, perque volém que Catalunya se goberní á sí mateixa com es de lley natural, de tradició, de rahó y de justicia, se demana que signém declarats poch menos que fora de la lley, y aixó per los mateixos que 's titulan liberals y demócratas, pels mateixos que proclaman lo respecte á totas las opinions y á totas las manifestacions del pensament, pels mateixos que admeten la licitut dels atachs á Deu, á la forma de gobern y als fonaments essencials de tota societat humana; com si l' únich inviolable, l' únich intangible, l' únich inatacable fos pera ells la actual organisació política del Estat espanyol, la forma accidental y transitoria de las sevas institucions políticas y administrativas.

Y no es aixó lo pitjor. Lo pijor es que 'l gobern se 'ls escolta y en lo fons pensa com ells; y arrastrat pels mateixos prejudicis, obehint als mateixos impulsos y atemorisat sens dupte per la seva cridoria, s' ha manifestat per boca del seu Presiden y per boca del ministre de la Gobernació disposat á impedir la propanda de las doctrinas catalanistas, á privarnos l' exercici dels drets que com á súbdits espanyls nos regoneix y 'ns dona la Constitució, extremant o rigor fins al punt de repartir cops de sabre y bastonadas de cego á gent indefensa, que no ha fet res las llys no permetin, com ha succehit últimament á Barcelona.

Nosaltres que no 'ns hem sotit ni volém sortirnos de la legalitat, protestém d' aqustos insults, d' aquesta conducta arbitraria y d' aquestos atropells brutals, y reclamém ab tota la energía qu 'ns donan la rahó y las lleys lo respecte degut als nostres drets de ciutadans del Estat.

Nosaltres tením dret de dir y dihém ben alt, que Catalunya 's queixa, que Catalunya té dret de queixarse, que Catalunya no vol esser gobernada per gent que han donat probas de no saber gobernar; per gent que han desorganisat y corromput tots los serveys públichs, tots los organismes del Estat; per gent que han dilapidat la fortuna pública; per gent que han enervat las forsas del país, y per gent que han fet sufrir á Espanya la més vergonyosa de las derrotas y la humiliació major que pot sufrir un poble.

Nosaltres neguém á aquesta gent aptitut pera gobernar, nosaltres neguém á aquesta gent autoritat pera atacar las nostras doctrinas en nom d' uns principis y d' uns sistemas quins resultats tothom ha vist y sent per desgracia.

Lo que d' ells exigeix la opinió, no sols á Catalunya sino á Espanya tota, lo que d' ells exigeix la decencia y 'l decoro, es que se 'n vagin per un sempre més á casa seva á plorar las desgracias y las ruinas que han ocasionat.

Sols aixís podrém compadirlos y oblidarlos.

Als que aixís no ho entengan, als que fent burla de tot pretengan encara insultarnos ú ofegar per la forsa las nostras protestas, á n' aquestos, Catalans, BON COP DE FALS.

J. B. y S.

(De *Lo Geronès*)

Rebaixament

Aquella esclavitut voluntaria de que 'ns parlava 'l nostre malaguanyat mestre En Joseph Cortils y Viera, va posantse cada dia més en evidencia ab motiu de la precaria situació que atravessa Espanya, demostrant lo grau de rebaixament á que ha arribat lo nostre poble y la falta complerta d' ideals que 'l sustentin y encaminin en los tortuosos viaranys de la cosa pública.

Sembla que no pot ser que un poble que va ser lliure com lo nostre; un poble que floresqué en altre temps entre 'ls millors estats d' aquella época llunyana y quins fills se feren respectar de tot lo mon allavoras conegut, sembla que no potser, diném, que avuy pensi ab entregarse á un altre Estat pera fugir de las grapas dels tirans que l' esplotan.

Que 'ls goberns que venen regint á Espanya durant dos ó tres sigles no fan mes que esplotarnos; que desde que aquesta rassa inepte dirigeix la nau del Estat havém perdut lo millor que possehíam; que s' ha anat desmembrant lo nostre patrimoni de mica en mica y ab éll havém perdut la consideració y 'l respecte de las demés nacions, aixó es cert, massa cert per desgracia, y, nosaltres som los primers en doldrens d' aquest fet que á tots nos perjudica.

Pero la mala administració d' aquets goberns, la esplotació de que som víctimas, la pérdua de las colonias y la vergonya que causa á tot bon patriota lo dir que forma part del Estat espanyol, creyém que no son causas suficients pera entregarse en cos y ánima á un altre Estat tant ó més desvalgut que l' espanyol y que en últim terme no 'ns pendrá més que pera explotarnos, que es per lo que 'ns vol retenir lo que avuy nos domina. Catalunya no ha de pensar en ser francesa, ni alemanya, ni res: ja 'n te prou ab que sigui catalana.

Res d' estrangerisme; res de romprer las argollas actuals pera fernos esclaus d' un altre: allavors demostraríam que la esclavitut es condició ineludible y propia de nostra rassa, que es voluntaria, y aixó no es cert, puig nostra pátria Catalunya s' ha distingit sempre per l' alé de llibertat que tant la feu prosperar, honrantia.

Aquesta es la tasca que hem d' empendrer los que no estém conformes ab la actual situació de nostra terra. Á trevallar pera que sigui cada dia més catalana; á fer reviure las antiguas institucions compatibles ab lo modo de ser modern y á modificar las que ab lo curs dels segles no están prou ajustadas á las necessitats d' avuy.

Aixó es lo que hem de fer los que 'ns vanagloriém d' estimar á Catalunya y desitjém pera ella dias de prosperitat y benhauransa. Entregarse al estranger, desitjar que vingui un altre á tallarnos lo pá que 'ns guanyém ab los nostres suhors, es sols propi d' esclaus, es demostrar la impotencia y lo poch arrelada que tenen la idea de llibertat los que aixó predican, que son precisament los que més han manosejat la paraula llibertat; quant aquesta era predicada per masons y republicans, no falsos á tot hora y esplotadors del poble, si ilusos y obcecats sempre.

Avuy, donchs, que las últimas guerras nos han

portat al llastimós estat en que 'ns trobém; avuy que 'ls goberns centralistas volen acabar de sacrificar al nostre poble, puig so's contra nosaltres van dirigits los nous pressupostos; avuy que tot es desgavell, inmoralitat y despilfarro, avuy havém d' alsar lo cap ab orgull y recordant lo passat gloriós de Catalunya, reclamar dels goberns centrals lo dret que tením à la vida autonómica, à la gobernació de la nostra terra y à la honrada administració dels nostres cabals, segurs de que aixís florirán las nostras fonts de riquesa, tan espremudas pels nostres gobernants y s' aixecará lo niveil intelectual y artístich del nostre poble, puig ab los goberns centralistas fugirán las rémoras que manienían als nostres fills en la ignorancia y l' embrutiment moral, que era lo que á ells los convenía, y allavoras gosarém de la llibertat verdadera, la que regenera als pobles, y los constituheix amos del seu propi ser.

Catalans: ¡Visca Catalunya! ¡visca la llibertat! y avant sempre.

JOSEPH ALEMANY Y BORRÁS.

Lo llibre del sigle

Lo jubileig relligiós ordenat per S. S. lo Papa ab motiu del fí del sigle XIX ha inspirat à varis ilustres escriptors la idea d' escriure un llibre en lo qual se tractin totas las grans cuestions que han agitat al mon en aquest temps.

Trenta cuatre escriptors s' han compromés ja á colaborar en la monumental obra.

L' article d' introducció, que 's titulará «L' any 1800», será escrit per lo viscomte de Vogüe.

De la conclusió ha sigut encarregat lo cardenal Perrand.

Entre 'ls principals capítuls del llibre figurarán los següents:

«Los pobles nous», per lo viscomte de Meaux; «La cuestió social», per lo comte de Mun; «Las corrents políticas del sigle», per M. G. Guyay; «La educació». per Mgr. Péchenard; «Las ciencias de la terra», per M. de Lapparent; «La arqueología», per M. Paul Allard; «La historia», per l' abat Duchesne; «La literatura», per M. Brunetiere; «La caritat», per lo comte de Haussonville, y «La vida íntima de la Iglesia», per Mgr. Touchet.

Si las esperansas se realisan, lo llibre projectat será 'l gran éxit editorial del fí de sigle.

Informació de Madrid

7 d' Agost.

neral Weyler, diu aquesta nit un periódich:

Sobre aquests assumptos, complertament distints y que tant han donat que parlar, la «Revista Internacional» fa comentaris que devém comunicar als nostres llegidors.

Sembla incontrovertible que 'ls carlistas preparan algun cop; pero no es menos cert que si ho fan «la paliza que llevarán no será para contada».

L' actitut pacífica del destituhit marqués de Cerralbo, que es lo clarí de la guerra, resultará al capdevall clarinet de comedia.

En quant á la actitut del general Weyler, podrà ser una alarma dintre de la concentració de forsas pacíficas, necessarias pera la governació; pero, com á crit de guerra, no ho resulta.

—Lo senyor Osma, subsecretari del Ministeri d' Hisenda, continúa estudiant la cuestió dels sucres, d' acort ab lo senyor Villaverde, que ha arribat á Zaldivar, procedent de Vitoria.

Es probable que dintre de pochs dias hi hagi una resolució sobre aquesta cuestió.

Lo senyor Maura ha exposat sa opinió sobre las declaracions del general Lopez Dominguez à un corresponsal à Santander d' un periódich de Madrid.

Ha dit que li semblan be las declaracions del general Lopez Dominguez, favorables à la formació d' una amplia concentració nacional y democrática.

Afegí que las declaracions del general Lopez Dominguez son patrióticas, y que fora d' aixó no te res que dir d' ellas.

Creu que 'l Gobern no portará, al reanudarse las sessions, un plan de reformas en consonancia ab lo que exigeix la situació del país y la gravetat de las circunstancias; pero que si no 'l porta morirá segurament.

—«La Epoca» comentant l' assessinat del agent recaudador d' Espluga de Francolí, diu que aixó es lo perniciós efecte de certas predicacions.

—«El Nacional» publica un violent article contra 'l capitá general de Madrid.

—Lo ministre de la Guerra sortirá de la Borboulle pera San Sebastián y Madrid del 20 al 22 d' aquest mes.

—Lo Tribunal Suprém de Guerra y Marina ha acordat que la causa de Cavite passi als fiscals al objecte de que aquestos dictaminin sobre l' incident relatiu á la excarcelació del senyor Sostoa.

—Lo senyor Dato ha visitat al Duch de Tetuán.

Aquest li va parlar del resultat de la conferencia de La Haya, y tractant de la cuestió política, digué que apoyará 'l senyor Silvela, pero conservant sempre sa actitut independent.

Bibliografía

«ESSAI SUR L'AMOUR». *par Eugène Moutfort.—Paris: Paui Ollendorf, 1899.*

Aquest ensaig se pot considerar com una especulació ideológica i alhora psicologica de l'obra que temps endarrera va publicar el mateix autor amb el titol de «Chair».

Si bé l' «Essai sur l'Amour» no té la poixança intel-lectual, pera no dir cientifica, de les consideracions que Stendhal va fer sobre'l mateix tema, l'obreta de Montfort espira a devenia una mena de breviari *naturista*, sense realisar-ho gaire bé, pera'ls cors que emprenguin cegament o reflexivament la ruta de l'Amor.

En Montfort, peró, no exhibeix la robustesa que la seva raó preconisa, que'l seu jove cor anhela, per quan ell sovint se troba sota'l poder d'una efusió desbordant de sentiment, el qual, per fortuna, és en ell expansiu. L'exaltació sentimental, anulant i violant la *pura divinitat* am que l'emoció's manté i es revela a l'ánima, indica certa enguniosa propensió del cor a una malaltia afectiva. Aquesta és la tara que nosaltres, pel cantó de la psicologia, notem en la mentada obra den Montfort. I aixó, generalisant-ho, ens fa penetrar de l' equivacació d'una bona part del jovent intel-lectual contemporani, el qual viu o exageradament de sensacions i d'emocions, com en aquest llibre i en els decadents, o amb abús d'idees i de pensaments, sense mai indicar vera harmonia humana.

L'ensaig den Montfort, intel-lectualment i literaria, no s'ha pas de considerar ni s'ha de judicar com a pueril (ja que no ho és), sinó com a manifestació prometedora del cor poetic i del cervell pensat d'un jove de talent i de sentiment, que a hores d'ara's troba, tot desponcellant, en la seva riallera adolescencia.

* *

«CARTAS FINLANDESAS», *por Angel Ganivet.—Granada: Lib. de Sabatel, 1898.*

En Ganivet ha sigut un dels talents més clars i un dels esperits més moderns que en aquests últims anys s'han revelat en l'esquifida i endarrerida literatura castellana.

Bé que sense oferir una recta linia ideologica, bé que mancant d'una fixesa segura d'ideals, tot i exhibint una manifesta discontinuitat de sentiments, l'autor de les lúcides «Cartas finlandesas» demostra una alta cultura literaria i filosofica, revela una facilitat i una claretat prodigioses en expressar els seus pensaments i en comunicar les seves emocions.

Finlandia, nosaltres l' hem percebuda més per lo que'ns sanciona'l tó vibrant de las «Cartas» que per lo que amb istil llisquent i precipitat el sentor ens esplica en elles. Puix en Ganivet, per la manera peculiar que s'extén am força gracia i humorisme en un sens fi de consideracions, prolixes de vegades, sobre lo que am raó clara observa; esquitllant-se, per aixó mateix, de l'idea primordial de la qüestió.

Psiquicament, en Ganivet representa pera nosaltres una alta personificació de lo més pur i genuí de l'anima castellana, o siga'l Quitxot, impregnada de quelcom de l'esperit intel-lectual i afinat de l'época present.

J. PEREZ JORBA.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas

del dia 8 d' Agost de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Barómetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	756	93	12'	2'8	Ras	
3 t.	756	9)				

Horas d'observació	TEMPERATURAS Máxima	Mínim.	Ter. tip.	VENTS direcci.	NUVOLS classe	can.
9 m.	Sol. 42	B	20	S.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 30		26	S.		0'4

En la reunió de periodistas que ahir á la nit tingué lloch en la Alcaldía se 'ns enterá de las conferencias que nostre Acalde senyor Font de Rubinat havía tingut ab los Acaldes de Riudoms y Montroig pera la construcció del ferro-carril y ab l' Alcalde de Tarragona pera acometre la empresa de construhir un canal que regui lo camp d' aquesta provincia.

Las impresions rebudas pel senyor Font de Rubinat d' aquellas autoritats forasteras foren bonas, donchs totas s' oferiren á cooperar en las respectivas obras, prometent l' Acalde de Tarragona que ho posaría en coneixement dels seus companys de Municipi.

L' Alcalde de Vils que també estava cridat en atenta comunicació exposava la excusa de no poguer assistir á la reunió, pero que s' adhería á tot lo que fós beneficiós als intressos generals de la provincia.

Demà ab la extensió que 's mereixen aquestas iniciativas, nos ocuparem de las mateixas.

—

Tením entés queencara no s' han emprés los treballs pera la confecció del Padró de cédulas personals que ha de regir en actual any económich.

Per mes que tot lo que significa donar diners may es tart, per aquesta vegada creyém que 'l Sr. Alcalde prestaría un bon servey á la població ordenant la confecció d' aquest document públich y fins estalviará á l' Ajuntament alguna penyora que podría posarli la Administració d' hisenda per la negligencia que s' ha observat en aquest travall.

—

Si 's reuneixen prou número de senyors regidors avuy l' Excm. Ajuntament celebrará sessió de primera convocatoria.

—

Segons noticias la tormenta que 's desencadená ans d' ahir sobre nostra ciutat fou bastant general en tota la comarca.

A Riudoms y Botarell l' aygua anava acompanyada de pedra, causant importents perjudicis á la agricultura y en especial als olivers.

De falta d' aygua ne teníam y 'n tením, pero si ha de venir barrejada áb pedra casi que 's preferible caygui demunt d' aquells terrenos ingrats que res produheixen.

—

A dos quarts d' una d' ahir al mitj-dia se verificá l' arrendament en pública subasta de las básculas del pes pùblich y del de las garrofas, á la que hi prengueren part varis licitadors quedant adjudicada à favor de don Francisco Escudé, per la cantitat de 2301'78 pessetas.

Lo preu per las que se subastava era 'l de 1800 pessetas; per lo qual lo Municipi ha sortit favorescut ab 501'78 pessetas.

—

Recomaném als Municipals que fassin cumplir las ordenansas als carreters que 's permeten fer corre 'ls animals pels carrers de nostra ciutat.

Tenen aquets tan poca consideració que ni en dias com ahir y en carrers de l' amplaria del de Galanas, haventhi xolls, també hi van corrent deixant als tranzeunts ab un vestit nou y brodat d' esquitxos.

—

Ahir se deya molt que aquell llamp que fou causa del tró que més esverá á nostres vehins caygué en una cloaca del Passatje de Sardá.

Al forat que en lo pís causá la xispa s' hi posá un tronch d' arbre, lo qual á la vegada que servía d' avís als carreters era un estorb y un perill pera 'ls mateixos que 's volía avisar.

[illegible] la secció de Foment bé podía disposar son prompte arreglo.

—

Durant lo mes de Juliol s' embarcaren en lo port de Tarragona las següents partidas en ví, avellana y atmetlla.

Ví.—6.211 bocoys, 1.172 botas. 779 mitjas, 982 cuarts y 216 octaus.

Avellana.—2.030 sachs.

Atmetlla.—000 sachs.

Comparats aquets embarchs ab los d' igual mes del any anterior, resultan:

Ví.—8 bocoys més, 93 botas menos, 66 mitjes menos, 117 cuarts mes y 5 octaus menos.

Avellana.—1.308 sachs menos.

Atmetlla.—1.440 sachs menos.

Ví.—Ha sufert una baixa ab relació al mateix mes del any anterior, de 409 hectólitres aproximadament.

Avellana.—Lo mes de Juliol últim ha sigut lo mes que s' ha embarcat menos número de sachs.

Atmetlla.—Com ja se sap, l' atmetlla no s' embarca en tant gran número ab relació á l' avellana; lo mes passat no sortí ni un sach.

No obstant, desde 1892, en los mesos de Juliol, sempre ha figurat en la estadística, haverse embarcat alguna portida.

—

Segons noticias lo número de detinguts á consecuencia dels tristos successos que 's desarrollaren lo divendres últim en Espluga de Francolí, pujan á 40.

—

Segons havém vist en una carta enviada desde Manila, figuran en lo Centre Catalá d' aquella capital 150 socis que son casi la totalitat dels catalans que hi resideixen.

—

Diu un diari de Girona, que durant l' estada del senyor Durán y Bas al establiment del Vichy Catalá, el visitarán probablement, ademés de las primeras autoritats de la provincia, lo personal de l' Audiencia y jutjes d' aquell partit, aixís com los seus amichs particulars los bisbes electes de Barcelona y de Vich doctors Morgades y Torres y Bages.

—

Han sort de Bilbao cap á París dos comisionats pera tractar ab Agoncillo del rescat d' alguns presoners, mitjansant la entrega de les sumes recaudadas en una suscripció pública.

—

Diuhen de San Sebastián que 'l Club Náutich d' aquella capital anuncia pera 'l dia 27 del actual, la celebració de regatas que prometen ser un aconteixement, donchs hi pendrán part varias societats nacionals y extranjeras.

De Bèlgica hi anirán alguns socis del Club Náutich de Gante, que son los campeons d' Europa.

Entre 'ls premis hi figuran varis objectes d' art, oferts pel Rey, que es president honorari del Club organisador de las regatas, y además altres oferts pel ministre de Marina.

—

Als qui en la present estació del any abandonan las sevas casas pera anar á estiuhejar, se 'ls aconsella que deixin en totas las habitacions numerosas palanganas, jerros y altres objectes plens d' aygua, ab lo fi de mentenir humida l' atmósfera, y evitar d' aquest modo l' increment de las polillas y d' altras classes d' insectes.

—

S' ha disposat se anuncihi á oposició la cátedra de gramática y literatura llatina y castellana del Institut d' aquesta ciutat.

—

Ha sigut concedida la jubilació, per edat, á Don Salvador Navarro Ciruelo, mestre superior d' aquesta ciutat.

—

Comunican de Las Palmas que ha sigut posat á flot lo vapor alemany «Lavinia» varat á n' els baixos de Gande.

Avuy ha arribat al port de Las Palmas pera reparar las averias, pera que pugui regressar á Hamburgo.

—

Se 'ns assegura que ab motiu dels successos ocorreguts fa alguns dias en lo vehí poble de Constantí ha sigut processat l' alcalde de dita població.

—

Durant los dias 29, 30 y 31 del actual se celebrarán exámens pera pilots en la Comandancia de Marine de Barcelona.

—

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentas especies, puja á pessetas 724'60.

Secció oficial

Registre civil

del dia 7 de Agost 1899

Naixements

Joan Trillas Cubells, de Francisco y de Virginia.—Francisco Llauradó Salvat, de Francisco y Teresa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

María Musté Savé, 76 anys, Hospital Civil.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Román.

Sant de demá.—Sant Llorens.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació á Barcelona á las 4 de la tarde del día d' ahir.

Interior	63'22	Cubas del 86	71'75
Orenses	11'60	Cubas del 90	59'81
S. Juan	'	Aduanas	'
Norts	50'35	Ob. 5 0[0 Almansa	87'06
Fransas	42'40	Id. 3 0[0 Fransa	43'
Filipinas	'		
	PARIS		
Exterior	61'20	Norts	'
	GIROS		
París	24'	Londres	31'30

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paíssos.

—

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	63'22	Aduanas	95'
Exterior	'	Norts	50'40
Amortisable	'	Fransas	42'35
Cubas 1896	71'62	Filipinas	11'50
Cubas 1890	59'62	Obs. 6 0[0 Fransa	85'75
Exterior París	61'20	Id. 3 0[0 »	43'
	GIROS		
París	24'	Londres	31'30

—

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper
Londres 90 dias fetxa.	'	'	'
» 30 dias vista	'	'	'
» »	'	'	31'30
París 90 dias fetxa	'	'	'
París vista	'	23'60	24'
Perpignan vista	'		'

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	625
Gas Reusense.	610		
Industrial Farinera	625		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	500		
Manufacturera de Algodón	100	110	
Companyía Reusense de Tranvias			
Companyía Reusense de Tranvías privilegiadas de cinch per 100	200		

—

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 6

De Collera en 4 días, llaut Rosita, de ts., ab fruyta, consignat á D. Joseph M.ª Ricomá.

De Bilbao y Valencia en 25 dias, vapor Cabo Peñas, de 1230 ts., ab efectes, consignat als senyors Fills de B. Lopez.

Despatxadas

Pera Marsella y escalas, vapor Cabo Peñas, ab efectes.

Entradas del dia 7

De Bergen y Oporto en 16 dies, vapor noruech Patria, de 285 ts., ab bacallá, consignat á D. Anton Mariné.

De Berdiansk y Valencia en 13 dias, vapor inglés Milo, de 1110 ts., ab blat.

Despatxadas

Pera Barcelona vapor inglés Joseph Sciclúna, ab tránzit.

Pera Barcelona vapor Barambio, ab tránzit.

Pera Palma de Mallorca pol. gol. Juanito, ab mobles.

Pera Liverpool y escalas vapor Soto, ab efectes.

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de compendre, la societat «Gas Reusense» acaba de ficsar preus inverossímils al fluit eléctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acort del Gas Reusense» donará com á inmediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctrich. Comprenentho aixís nostra Societat, sa proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant á cap en aquestos moments á fí de servir en breu plasso las demandas que indubtablement, ha de rebre del públich reusench y á las que atendrá per torn rigurós.

Apesar de que 'ls preus que 'l «Gas Reusense» fisca á sa última tarifa son exageradament baixos, «Le Electra» los acepta desde ara y en lo moment que 'l seu contrincant dongui un servey regular d' alumbrat eléctrich, nostra Societat establirá pera 'ls seus abonats los preus següents:

		Ptas.
Una làmpara incandescent de	*5 bujlas*	*1'25*
" " "	*de 10* "	*1'75*
" " "	*de 16* "	*2'50*
" " "	*de 25* "	*3'75*
Preu del kilowat, hora.		*0'50*

En quant á las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l' altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temèm, se 'ns porta á la lluyta, á ella aném ab la tranquilitat del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la «Electra Reusense»

Lo Director.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Telégramas

Madrid 8.

Telegrafían de Castelló que s' han reprodubit los últims successos. Heus aquí lo ocorregut:

Aquest matí s' han format numerosos grupos devant la presó, demanant la llibertat dels ciutadans detinguts ab motiu dels últims successos.

La actitut dels manifestants era imponent.

Los centinelas de la presó donaren los avisos d' ordenansa y en vista de que 'l poble no 's retirava feren alguns disparos de fusell al ayre.

Lluny d' acovardirse lo poble va prorrompre en crits de ¡Volém la llibertat dels detinguts!

Allavors se desenrotllaren escenas de terror.

Acosats los manifestants pel guardies fugiren á la desbandada.

Hi hagué corredissas, sustos, desmays, tancament de portas, etc., etc.

En la plassa del mercat lo pànich fou gran.

Lo diputat D. Ferrán Gasset, que passava per vora la presó arengá als manifestants, á quins los hi va dir precisava, devant las circunstancias actuals, observar lo major ordre, puig de lo contrari s' agravaría la situació dels presoners.

Los agents de policía feren semblants manifestacions, pero 'l poble no 's doná per entés.

En vista de que la agitació anava en aument, se reuniren las autoritats, acordant que forsas de la guardia civil recorreguessin la població, disolguent los grupos.

Desseguida marxaren forsas de la benemérita á la presó, pera custodiar l' edifici.

Duas horas després, en vista de que la actitut del poble continuava essent amenassadora, se celebrá una nova junta d' autoritats, quals acorts encara no 's coneixen.

Los ánims continuavan á última hora, excitadíssims.

Los reaccionaris, causants de lo que passa, temen que això 'ls hi proporcioni algun disgust sério.

—Se desmenteix la noticia referent á que 'ls tagalos exigeixin set milions pera la llibertat dels presoners espanyols.

—Telegrafian de San Sebastián las següents noticias:

En la iglesia del Bon Pastor s' hi han celebrat, á cárrech de la Creu Roja, sumptuosos funerals en sufragi dels que moriren en las últimas campanyas.

Lo ministre de Foment ha conferenciat per telèfono ab lo Sr. Silvela.

Després lo marqués de Pidal ha donat compte á la reyna dels successos de Castelló, que segons lo quefe del Gobern, careixen d' importancia.

Los decrets que aquest matí ha sancionat la reyna, careixen d' interés.

—S' ha celebrat á Gijón un «meeting» obrer.

Los fills del travall abogaren en favor de la constitució d' una Societat que defensi sos interessos.

S' acordá contribuhir al sosteniment de la huelga de Bilbao.

—París.—Lo president del Consell de Guerra ha manifestat que en virtut del article 125 del Códich de Justicia Militar, que concedeix al president poders discrecionals pera citar á quants testimonis cregui convenients, ha decidit citar á varis més que 'ls demanats pel comissari del gobern y per la defensa, respecte 'l procés Dreyfus.

Entre aquestos testimonis hi figuran Jufreville y 'l mosso de quadra Germain, abdós senyalats en la ridícula acusació formada per M. Quesnay de Beaurépaire.

—Procedent de San Sebastián ahont ha conferenciat ab la reyna, ha arribat á Madrid lo secretari general dels Franciscans pare Panadero.

Interrogat per alguns periodistes s' ha negat á referir lo que havía dit á la regent.

—La sentencia relativa al procés de Santiago de Cuba segueix embolicada en lo major misteri.

Lo general Azcárraga, president del Consell Suprém de Guerra y Marina s' ha negat á fácilitar copia de la sentencia, fundantse en que l' article 604 del Códich Militar ho prohibeix.

Lo ministre de la Guerra interí ha manifestat que no havía rebut la sentencia, á pesar de que segons sembla á las 11 del matí li ha sigut enviada ab carácter d' urgent.

En vista del misteri referent á aquest assumpto s' ha dit que tal vegada lo fallo del Consell de Guerra embolica algún cárrech contra 'l Gobern.

De tots modos la sentencia ha sigut firmada y la tenen las autoritats.

En proba d' això se cita 'l següent fet:

Lo capitá general al rebréla ha posat un despaig al director del Hospital militar de Carabanchel, ordenant fós posat en llibertat lo general Toral.

Aquest sortí del Hospital á dos cuarts de duas de la tarde, acompanyat d' alguns amichs.

—Telegrafían de Sariñena que una horrorosa tormenta arrasá las hortas y vinyas.

L' Ajuntament solicita socorros del Gobern.

Casi tots los pagesos han quedat arruinats.

—Comunica un despaig de Palma que ahir l'Ajuntament acordá posar á la plassa anomenada fins ara del Teatro, lo nom de «Plaza del general Weyler».

Acordá además donar la benvinguda á dit general.

—S' observa á Palma molta agitació regionalista.

—Telegrafían de Washington que 's considera completament descartada la candidatura del president Mac Kinley, en las eleccions del any próxim.

Lo candidat que guanya més terreno es M. Bryan.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Servey dels trens de viatjers

De Mora á Reus

SORTIDA		ARRIBADA
4'19 m.	tren de mercancías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.
5'45 m.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe	7'01 m.
8'44 m.	tren mercancias cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 t.
11'02 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.
5'23 t.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe	8'48 n.

De Reus á Mora

SORTDA		ARRIBADA
7'01 m.	tren de mercancias ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m
1'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe	3'14 t.
3'28 t.	tren de mercancias ab cotxes do 3.ª classe	6'29 t.
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	10'06 n.
9'23 n.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe........	10'31 n

De Reus á Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'43 m.	» » » » »	9'41 m.	» Vilafranca
7'09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe......	9'21 m.	
1'01 t.	tren de mercancías ab cotxes 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
1'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª 2.ª y 3.ª clase.....	5'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe (2).	10'13 n.	

De Barcelona á Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m.	Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'01 t.	
11'15 m.	tren mercancias ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
1'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'31 t.	
7'02 t.	tren exprés ab cotxes de 1.ª classe..........	9'16 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

(1) Trasbort á Sant Vicens.
(2) Idem á Roda y Sant Vicens.
(3) Idem á Sant Vicens y Roda.

Ferrocarril económich de Reus á Salou

Servey de trens de viatjers

que regirá desde 1 1 de Juliol de 1899.

SORTIDAS DE REUS

	Tren núm.		Hora
Matí	2	á las	4'10
	12	»	5'45
	14	»	7'20
	16	»	8'09
	4	»	9'00
	20	»	10'48
Tarde	22	á las	12'35
	6	»	2'32
	26	»	3'14
	28	»	3'56
	30	»	4'38
	32	»	5'20
	34	»	6'02
	36	»	6'44
Nit	38	á las	7'24

SORTIDAS DE SALOU

	Tren núm.		Hora
Matí	1	á las	4'56
	11	»	6'30
	13	»	7'21
	15	»	8'10
	19	»	10'01
	3	»	10'49
Tarde	25	á las	2'33
	27	»	3'45
	29	»	3'57
	31	»	4'39
	33	»	5'21
	35	»	6'03
	37	»	6'45
Nit	39	á las	7'25
	41	»	8'15

Tranvía á vapor desde la estació del ferrocarril económich fins devant lo carrer Closa de Mestres.

Servey de trens combinats que regirá desde primer de Juliol de de 1899.

Sortidas de la Estació.—Matí: 5'25, 6'59, 7'50, 8'40, 10'32, 11'30.—Tarde: 3'02, 3'42, 4'24, 5'06, 5'50, 6'30, 7'14.

Sortidas del carrer Closa de Mestres.—Matí: 5'40, 7'12, 8'00, 8'45, 10'40.—Tarde: 12'30, 2'15, 3'10, 3'52, 4'34, 5'16, 5'58, 6'40, 7'20.

OBSERVACIONS: Los dias festius á més dels trens indicats en lo present cuadro sortirán lo núm. 24 de Reus á la 1'44 y 'l núm. 23 á la 1'45 de Salou.

OBSERVACIONS: Los dias festius á mes dels trens indicats en lo present cuadro sortirá un de la estaicó á las 2'10 y del carrer Closa de Mestres á la 1'39.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Llibre important

CARTILLA RÚSTICA

PER US DELS PLANTADORS DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interés actualment á tots los pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en éll á més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurní de Noya, s' hi troban esplicadas ab claretat totas aquellas operacions y cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: **multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc; etc;** seguit d' altres no menos importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de condubir la verema, modo d' obtenir bons vins negres, blanchs y rosats, y cuydados de que deuhen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més prácticbs é inteligents viticultors d' Espanya y Fransa; tot ab lo fi d' obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que puga compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volúm en octau de més de 400 páginas en bon paper y clara impresió, enquadernat á la holandesa y 's ven en aquesta Imprenta, al preu de **UNA PESSETA.**

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya», «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé —«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona. —«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Guadalope», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COM ADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS — ESCORIA PULVERULENTA THOMAS — PUREZA GARANTIZADA — SOLUBLES AL CITRAT

Lo més económich, lo més eficás, lo mes durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC:

baix! garantía del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1|2 Á 16 0|0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM.—VALENCIA